

Банково дело - ЗАКОН ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Публикувано от **Simonsita** на **25.02.2010**

ЗАКОН ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ (ЗКИ)

Приет от 40то народо събрание на 13 юли 2006г в сила от деня на влиза-не в сила на Дого-во--ра за присъединяване на Република България към Европей-ския съюз.

Общи положения:

Закона за кредитните институции урежда условията и реда за лицензира-нето, осъществяването на дейността, надзора и прекратяването на кредитните институции с цел да се осигури стабилна, надеждна и сигурна банкова система и защита интересите на вложителите. Според него кредитни институции са бан-ките и дружествата за електронни пари и поради тази причина разпоредбите на този закон се прилагат съответно и за банките.

Според ЗКИ: Банка е юридическо лице, което извършва публично привличане на влогове или други възстановими средства и предоставя кредити или друго финансиране за своя сметка и на собствен риск. Тя може да извършва и следните дейности, ако са включени в нейния лиценз:

- 1.извършване на безналични преводи и други форми на безналични плащания като акредитив и инкасо;
- 2.издаване и администриране на средства за плащане като електронни пла-тежни инструменти, пътнически чекове;
- 3.приемане на ценности на депозит;
- 4.дейност като депозитарна или попечителска институция;
- 5.извършване на парични преводи;

6.финансов лизинг;

7.гаранционни сделки;

8.търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти със:

а) инструменти на паричния пазар, като чекове, менителници, депозитни сертификати и други;

б) чуждестранна валута и благородни метали;

в) финансови фючърси, опции, инструменти, свързани с валутни курсове и лихвени проценти, както и други дериватни инструменти;

9. търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с прехвърляеми ценни книжа, участие в емисии на ценни книжа, както и други услуги и дейности;

10. финансово брокерство;

11. консултации относно портфейлни инвестиции;

12. покупка на вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, и поемане на риска от събирането на тези вземания;

13. придобиване и управление на дялови участия;

14. отдаване под наем на сейфове;

15. събиране, предоставяне на информация и референции относно кредитоспособността на клиенти;

16. други подобни дейности, определени с наредба на Българската народна

Банка (БНБ).

Придобиването, регистрирането, сетълментът, изплащането и търговията с държавни ценни книжа се извършват при условията и по реда на Закона за държавния дълг. Търговията с държавни ценни книжа, осъществявана на регулирани пазари на финансови инструменти и на многостранни системи за търговия, се извършва по реда на Закона за пазарите на финансови инструменти.

Банката не може да извършва по занятие други дейности извън посочените, освен когато това е необходимо във връзка с осъществяването на дейността ѝ или в процеса на събиране на вземанията си по предоставени кредити. Банката може да създава или да придобива дружества за извършване

на спо-магателни услуги.

Финансова институция е лице, различно от кредитна институция, чиято основна дейност е извършването на една или повече дейности, както и отпус-кането на заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. В срок 14 дни от започване на дейността си финансовите институции, които не подлежат на лицензиране и надзор по друг закон, уведомяват БНБ за кръга на извършваните от тях сделки. Българската народна банка може да изисква от всяка финансова институция да и предостави информация относно правния статут и дейността си.

Разпоредбите на този закон не се прилагат за:

- 1.Българската народна банка, чиято дейност се урежда със закон;
- 2.Лицензираните пощенски оператори на универсална пощенска услуга – относ-но извършваните от тях парични операции, характерни за тяхната дейност и ур-едени в отделен закон;
- 3.Взаимоспомагателните каси, които предоставят заеми само на свои членове за сметка на направени от тях и на техен риск вноски.

Забраната за публично привличане на влогове и други възстановими средства не се прилага за:

- 1.българската държава и общините или международните публични организа-ции, чиито членове са една или повече държави-членки – при приемането на възстановими парични средства в случаите, определени със закон;
- 2.дейността на лица, когато тази дейност е изрично уредена със закон и е обект на надзор, предназначен да защити вложителите и инвеститорите.

Лице, което не притежава лиценз за извършване на банкова дейност, не може да използва в своето наименование, в рекламната си или в друга дейност думата „банка“ или някои от производните ѝ на чужд език или друга дума, озна-чаваща извършване на банкова дейност. Тази забрана не се прилага за инсти-туция, чието име е установено или признато със закон или с международно спо-разумение, по което Република България е страна, както и когато от смисъла, в който е употребена думата „банка“, е ясно, че институцията няма за предмет на дейност извършването на банкови сделки.

Наименованието на банка не може да наподобява наименованието на друга банка, осъществяваща дейност в Република България, или наименовани-ето на реномирана

банка на международния финансов пазар. Банка, лицензирана в държава-членка, която възнамерява да извършва дейност на територията на Република България, използва същото наименование, което използва в държавата-членка по седалище. Ако наименованието на тази банка наподобява наименованието на друга банка, осъществяваща дейност в Република България, за разграничаването им БНБ може да изиска това наименование да бъде придружено от отличителни добавки.

Банката се учредява като акционерно дружество. Минимално необходимият внесен капитал при учредяването на банка е не по-малък от 10 млн. лв. Вноските срещу записаните акции до минимално необходимия капитал могат да са само парични. Банката може да открива повече от един клон в отделно населено място, включително в населеното място, където е седалището и'. Вписаните в търговския регистър седалище и адрес на управление на банката трябва да съвпадат с мястото, където се извършва реално управлението и', и да се намират в държавата, където банката действително упражнява дейността си.

Уставът на банката трябва да съдържа освен данните, предвидени в Търговския закон, и данни за сделките, които тя ще извършва, пълномощията за подписване и представляване на банката, както и данни за начина, по който ще се извършва вътрешният контрол на банката.

Банката се управлява и представлява съвместно най-малко от две лица, от които поне едно владее български език. Те не могат да възлагат цялостното управление и представителство на банката на един от тях, но могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия. Юридическо лице не може да бъде член на управителен съвет или на съвет на директорите на банката.

Член на управителен съвет, на съвет на директорите, както и прокурист, с изключение на този, чието упълномощаване е само за дейността на клон на банка, лицензирана в Република България, може да бъде лице, което:

1. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от „магистър“;
2. притежава достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, и да е работило най-малко 5 години на длъжност с ръководни функции в банка или в сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
3. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;

4.не е било член на управителен или контролен орган на банка през последни-те две години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;

5.не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъност;

6.не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по съре-брена линия с член на управителен или контролен орган на банката и не се на-мира във фактическо съжителство с такъв член;

7.не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Член на надзорния съвет на банка или представител на юридическо лице в надзорния съвет може да бъде лице, което отговаря на изискванията. Българ-ската народна банка отстранява от длъжност лице, което не отговаря на тези изисквания, ако не бъде отстранено в определения от нея срок.